

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **POHOTOVOŠŤ, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti povinnej **L. F.**, bývajúcej v Z., **o vymoženie 893,87 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 5 Er 1226/2009, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. mája 2013, sp. zn. 16 CoE 320/2012, takto

r o z h o d o l :

Konanie o odvolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. mája 2013, sp. zn. 16 CoE 320/2012 **z a s t a v u j e .**

Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a .**

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. mája 2013, sp. zn. 16 CoE 320/2012 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov – ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku zo 16. decembra 2008, sp. zn. SR 12907/08 vydaného Stálym rozhodcovským súdom, ktorý zriadila Slovenská rozhodcovská, a.s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“). Okresný súd Veľký Krtíš uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Okresný súd Veľký Krtíš uznesením z 13. júna 2012, č. k. 5 Er 1226/2009-22 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil, oprávnenej uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 39,83 eur v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia. Rozhodnutie odôvodnil tým, že účastníci v nimi uzavretej úverovej zmluve (spotrebiteľskej upravenej v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a smernici Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách) v jej všeobecných obchodných podmienkach dojednali aj rozhodcovskú doložku. Súd mal za to, že, že rozhodcovská doložka bola už v čase jej uzatvárania neprijateľnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatnou v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti súd poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora vo veci C-240/98 až C-244/98, C-473/00. Rozhodcovská doložka nebola so spotrebiteľom osobitne dojednaná, čo zjavne vyplýva z jej zaradenia do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru ako súčasti formulárovej zmluvy o úvere. Spotrebiteľ mohol úverovú zmluvu ako celok buď odmietnuť alebo podrobiť sa zmluvným podmienkam vopred naformulovaným dodávateľom bez toho, aby mal možnosť náležitým spôsobom posúdiť obsah rozhodcovskej doložky a jej právne dôsledky. Je z nej zrejmé, že veriteľ od počiatku sledoval to, aby v prípade sporu zo zmluvy, bol ten riešený na rozhodcovskom súde, ktorý sa nachádza v mieste sídla veriteľa. Neplatná rozhodcovská zmluva nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporu účastníkov konania, teda ani na vydanie rozhodcovského rozsudku, ktorý oprávnená pripojila k návrhu na vykonanie exekúcie. Tento rozhodcovský rozsudok preto nemožno považovať za vykonateľný exekučný titul a súd exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku vyhlásil za neprípustnú a zastavil.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 15. mája 2013, sp. zn. 16 CoE 320/2012 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.), návrh oprávnenej na prerušenie konania zamietol. Zdôraznil, že exekučný súd je povinný kedykoľvek v priebehu exekučného konania skúmať, či je exekúcia vedená na základe vykonateľného exekučného titulu a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti, môže exekúciu aj bez návrhu zastaviť. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bola v danom prípade uzavretá spotrebiteľská zmluva, ktorá obsahovala neprijateľnú (neplatnú) podmienku v rozhodcovskej doložke. Takto uzavretá doložka nie je individuálne dojednaná, lebo je zaradená vo Všeobecných obchodných podmienkach zmluvy, oprávnená si ju dohodla pre seba, čím obchádza ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka. Z uvedeného vyplýva, že takouto

doložkou došlo k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami, v neprospech spotrebiteľa, ten sa vopred vzdal práva na účinnú procesnú ochranu, či už z nevedomosti alebo nemožnosti ovplyvniť obsah zmluvy. Takáto doložka je preto podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná, pričom toto ustanovenie je v súlade so Smernicou Rady č. 93/13/EHS. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvého stupňa, že rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom bol exekučný titul, sa uskutočnilo bez riadneho zmocnenia zmluvných strán a preto rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul nie je materiálne vykonateľný. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je preto vecne správne vo výroku i napriek tomu, že exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g/ namiesto § 57 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil.

Proti výroku uznesenia odvolacieho súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Podľa jej názoru napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) a je nepreskúmateľné. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Proti potvrdzujúcemu výroku uznesenia odvolacieho súdu podala oprávnená dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O.s.p.), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), 3. rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), 4. oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), 5. sa v konaní dopustili inej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), najmä nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie, 6. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Žiadala uznesenia súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie prvostupňovému súdu; zároveň žiadala dovolacie konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej.

Oprávnená v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bola už účastníčkou konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých – tak, ako aj v tomto prípade, podala odvolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu; najvyšší súd konanie o jej odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 7 ECdo 250/2013, 7 ECdo 255/2013, 7 ECdo 165/2013, 3 Cdo 28/2013, 3 Cdo 24/2013, 3 Co 7/2013 s tým, že odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa a najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 10 ods. 1 a 2 O.s.p.). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania.

V súvislosti s posúdením návrhu oprávnenej na prerušenie konania o jej dovolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že podľa § 243c O.s.p. pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia. Podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva.

V danom prípade – z dôvodov uvedených ďalej v bode III., ktoré majú základ v závažnej procesnej vade konania vedúcej k zmätočnosti rozhodnutia odvolacieho súdu – prichádza do úvahy len zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia. So zreteľom na to dovolací súd návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania zamietol.

III. Dovolací súd skúmal, či dovolanie oprávnenej proti uzneseniu odvolacieho súdu smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Dovolanie oprávnenej preto podľa týchto ustanovení prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd zakladajúcich zmätočnosť.

Podľa § 237 písm. b/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania.

Spôsobilosť byť účastníkom konania znamená spôsobilosť mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkovi konania priznáva alebo ukladá. Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti fyzických osôb vzniká narodením a zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne vyhlásením za mŕtveho. Ak po začatí súdneho konania účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 19 O.s.p.), postup súdu upravuje ustanovenie § 107 O.s.p. Je vecou súdu, aby podľa povahy veci posúdil, či smrť účastníka bráni ďalšiemu pokračovaniu v konaní alebo či v ňom možno pokračovať s právnymi nástupcami zomrelého účastníka konania.

V spise na č. l. 97 sa nachádza uznesenie Okresného súdu Veľký Krtíš z 22. októbra 2013, č. k. 4 D 450/2012-113 o dedičstve po poručiiteľke L. F. (povinnej), ktorá zomrela X..

Pokiaľ odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa dňa 15. mája 2013, teda v čase, keď už povinná nežila a nemala spôsobilosť byť účastníčkou konania, vykazuje jeho postup znaky procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. b/ O.s.p., na ktorú bolo v dovolacom konaní potrebné prihliadnúť. Uvedená vada zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale tiež jeho opodstatnenosť. V prípade, že v konaní dôjde k vade takejto povahy, treba napadnuté rozhodnutie zrušiť.

Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaním napadnuté uznesenie zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p.) a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. apríla 2014

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková